

KAPITAL NYT

FINANSRÅDETS NYHEDSBREV NR. 9 · DECEMBER 2009

INDHOLD

- 1 Udlån følger erhverslivets forventninger**
- 3 Leder**
- 4 Rentefald frigør penge til forbrug**
Danmark bedst med lånevilkår for iværksættere
- 5 SDO'er - en fundingmæssig succeshistorie**
Nemmere at betale regninger i udlandet
- 6 Et tal fortæller ikke alt**
- 7 Finansrådet, DI og DE giver gode IT-råd**
- 8 Peter Straarup ny formand for Finansrådet**
- 9 Den finansielle sektor i top med forskning**
Drop detailregulering!

Udlån følger erhverslivets forventninger

AF KONTORCHEF NIELS STORM STENBÆK, FINANSRÅDET

Finansrådets beregninger viser, at bankernes lavere erhvervsudlån hænger tæt sammen med virksomhedernes egne lavere forventninger til fremtiden samt den økonomiske afmatning. Når opsvinget igen indfinder sig og viser sig holdbart, vil virksomhederne igen efterspørge finansiering, og så vil bankernes erhvervsudlån atter stige.

I løbet af året har der været fokus på faldet i bankernes udlån til virksomhederne. Fra forskellige sider anklages bankerne for ikke at stille tilstrækkeligt med finansiering til rådighed for virksomhederne. Faktum er, at bankernes udlån er faldet som følge af den økonomiske afmatning og dermed lavere kapitalefterspørgsel.

Danmarks Statistik udgiver en statistik, der viser, at ingen industrivirksomheder ved indgangen til 4. kvartal i år var begrænset i deres produktion af mangel på finansiering. Nye beregninger fra Finansrådet understøtter dette billede.

Fortsættes på side 2

Fortsat fra forsiden

Finansrådets beregninger viser, at der er en tæt sammenhæng mellem virksomhedernes forventninger til fremtiden og væksten eller faldet i bankernes erhvervsudlån: Når virksomhedernes forventninger stiger eller falder, så giver det efterfølgende tydeligt udslag i, at bankernes erhvervsudlån stiger eller falder tilsvarende.

Det er altså virksomhedernes egne forventninger til fremtiden, der typisk er afgørende for, om det samlede udlån stiger eller falder. Det har således intet med en kreditklemme at gøre.

Finansrådet har testet denne relation i en model, hvor det er muligt at tage højde for andre faktorer, der kunne tænkes at påvirke udlånsvæksten, fx renten. Resultaterne bekræfter, at udlånet følger virksomhedernes ændrede forventninger en vis tid efter. For industrivirksomheder er det tre måneder efter, for servicevirksomheder er det syv måneder efter.

Udlånet til industrien øges altså hurtigere end til servicevirksomhederne, når konjunkturerne vender. Det kan skyldes, at Danmark er en lille åben økonomi, der er meget afhængig af eksport, hvorved en opgang slår stærkere og hurtigere igennem for industrien efter en global økonomisk afmatning. Eksporten er så at sige hurtigere til at komme op i gear end den indenlandske efterspørgsel, som er relativt mere orienteret mod serviceerhverv.

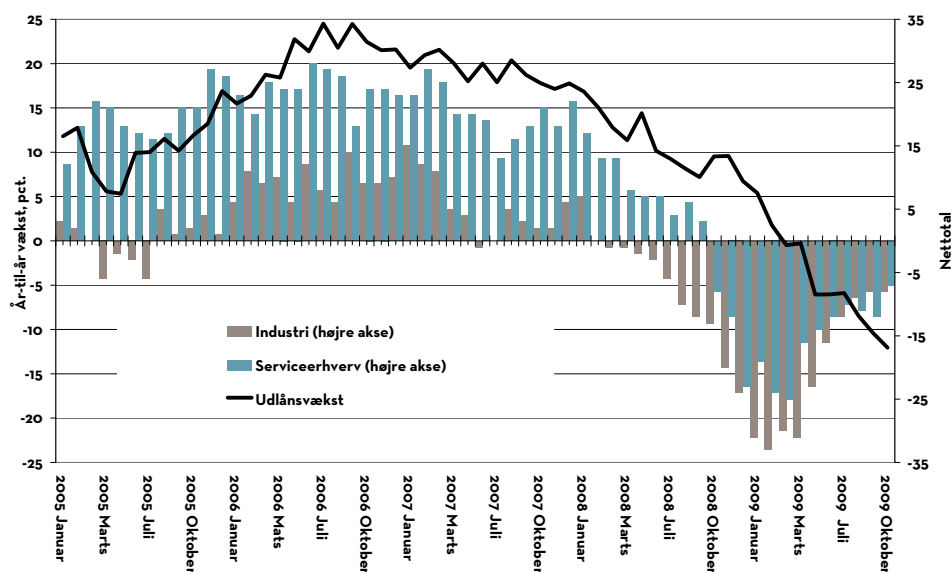
En forklaring på tidsintervallet på henholdsvis tre og syv måneder mellem forventninger og banklån kan være, at opsvinget skal vise sig at være holdbart, før virksomheden efterspørger et lån i banken. En anden forklaring er, at virksomheder i starten af et opsving typisk bruger egen opsparing eller tilbageholdt overskud til at finansiere driften. Først senere i forløbet ønsker virksomheden at låne penge i banken til yderligere investeringer.

Modsat gælder det, at hvis økonomien går ned ad bakke, tilbagebetaler virksomheden ikke banklånet her og nu. Men det ansøger formentlig heller ikke om et nyt lån ved udløb, hvis lånet er tidsbegrænset, og virksomheden ikke står over for gode økonomiske udsigter og dermed et behov for finansiering. Endelig kan det spille ind, at mere optimistiske forventninger til fremtiden ikke øjeblikkeligt udmønter sig i en låneansøgning.

Der er således ikke noget overraskende i, at bankernes udlån til virksomheder er faldet, når virksomhederne har udsigt til dårligere konjunkturer. Men når vendingen i økonomien er vedvarende, og optimismen i erhvervslivet er tilbage, vil bankernes udlån igen begynde at stige. **K**

Analysen kan findes: www.finansraadet.dk/under/Nyheder_og_presse/Analyser/

Figur 1: Bankernes udlånsvækst lidt „forsinket” ift. konjunkturer

Anm.: Bankernes erhvervsudlån og konjunkturindikatorer for virksomhederne.
Kilde: Danmarks Statistik, Nationalbanken og Finansrådets beregninger.

Danskerne har tillid til bankerne – på trods af finanskrisen og negativ pressedækning. Det viser en ny omfattende undersøgelse af borgernes tillid til institutioner i Danmark, som Ugebrevet Mandag Morgen nyligt har offentliggjort. Bankerne ligger nummer tre på denne liste – kun overgået af domstolene og politiet.

TILLIDEN TIL BANKERNE INTAKT

I Finansrådet glæder vi os over denne tillid, fordi bankerne lever af troværdighed. Vi hæfter os især ved, at denne tillidserklæring kommer efter en turbulent periode med finanskrisen og tab og er glade for at de forholdsvis få grelle eksempler i sektoren ikke har smittet negativt af på danskernes generelle tillid til banksektoren.

Professor i statskundskab på Aarhus Universitet, Jørgen Goul Andersen, konkluderer, at danskernes tillid i henhold til analysen er relativ upåvirket af finanskrisen og negativ pressedækning. I Finansrådet er vi naturligvis tilfredse med, at der ikke er en direkte sammenhæng mellem negativ presse på den ene side og kundernes oplevelse af bankerne på den anden side.

Bankerne er sandsynligvis blandt de erhvervsvirksomheder, der har det største interessefællesskab med deres kunder. Vi lever af længerevarende kundeforhold, der kun opnås ved tilfredse kunder. Det forudsætter klart, at salg og god rådgivning går hånd i hånd, hvilket kunderne er opmærksomme på.

I undersøgelsen svarer 74 procent ja til, at bankrådgiveren reelt er en privat sælger. Den høje procentdel understreger, at det er et erkendt forhold mellem bank og kunde. Vi vedkender os, at bankerne skal tjene penge, men det skal naturligvis ske gennem salg af produkter, der tjener kundernes interesser. **K**

KAPITAL NYT

KAPITAL NYT

December 2009 Nr.9 5. årgang.

Redaktion og abonnement

Finansrådets Hus

Amaliegade 7, 1256 København K

kapital@finansraadet.dk

Telefon 3370 1000. Fax 3393 0260.

Udgiver

Finansrådet

Redaktionen

Redaktør Martin Sejer Lützen (ansvh.),

msl@finansraadet.dk

Pressechef Mikael Winkler,

miw@finansraadet.dk

Webmaster Helle Jeppesen,

hje@finansraadet.dk

Layout

Grafisk designer Gitte Blå,

gib@finansraadet.dk

Udgivelse

KAPITAL NYT udkommer ca. 10 gange årligt.

ISSN 1603-9955

Rentefald frigør penge til forbrug

Bankernes udlånsrente er faldet støt gennem hele 2009. Sammen med rekordlave renteudgifter til næste års boliglån og skattelettelserne frigør det penge til øget forbrug.

Gennem 2009 er bankernes udlånsrente faldet fra måned til måned. Fra at husholdningerne ved indgangen af året havde en udlånsrente på næsten 8 procent, var den ved udgangen af oktober

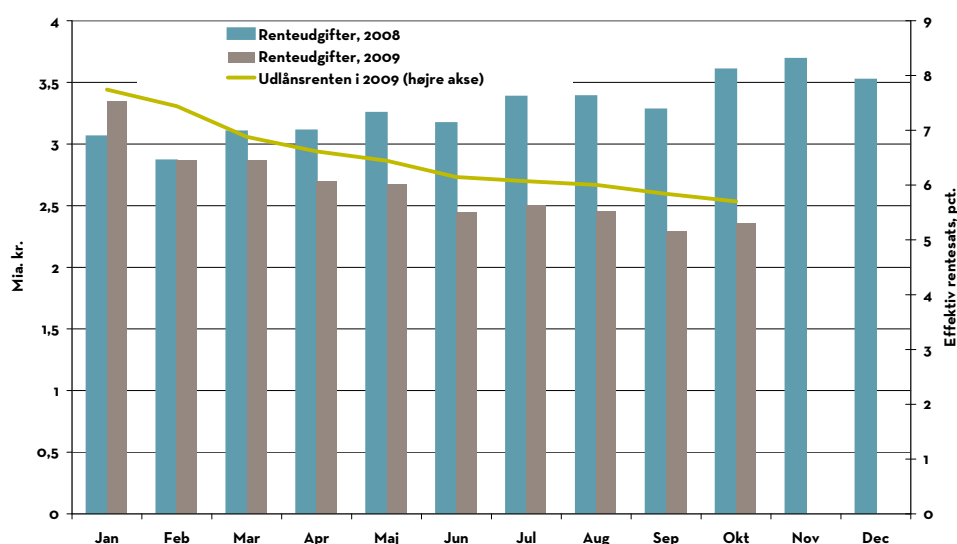
nede på 5,7 procent, viser den seneste opgørelse fra Nationalbanken.

Det markante rentefald har og vil få mærkbar betydning for danskernes privatøkonomi. Som det ses af figuren, har husholdningernes samlede renteudgifter været faldende gennem 2009. Det ventes, at denne udvikling fortsætter året ud, og danske husholdninger formodes derfor at have sparet op mod 9 mia. kr. i

forhold til 2008. For hver enkelt husholdning svarer det til en årlig 2009-besparelse på ca. 3.400 kr. før skat.

Forventningerne for 2010 er et yderligere fald i lånernes renteudgifter. Især boligejere, der har fået rentetilpasset deres lån i december, vil komme til at mærke betydningen af den lavere rente. Renten på de danske F1-rentetilpasningslån kommer for året 2010 til at ligge i omegnen af 1,8 procent, efter at have ligget over 5 procent for året 2009.

Figur: Husholdningernes renteudgifter og bankernes udlånsrente

Kilde: Nationalbanken

Kombineret med skattelettelserne får danskerne en rekordhøj disponibel indkomst i 2010, hvilket formentlig fører til vækst i det private forbrug. Danskerne har det seneste år været forsigtige og holdt på pengene. De seneste tal for detailomsætningen tyder dog på en lille vending, og forbrugertilliden er da også på vej op igen.

Effekten af årets julehandel kendes endnu ikke, og sidste øjeblikks indbetalinger på ratepensionsordninger i 2009 kan trække i modsat retning. Men de meget lavere renteudgifter giver belæg for en vis optimisme, så sidste års meget lave juleomsætning ikke gentager sig. **nst**

Danmark bedst med lånevilkår for iværksættere

Der er godt nyt for de danske iværksættere, der ønsker at låne penge i banken. Ifølge Erhvervs- og Byggestyrelsens Iværksætterindeks 2009 har Danmark forbedret sig markant på muligheden for at optage lånekapital i forhold til 2004. Danmark er nu placeret på en førsteplads foran England og Holland, og Danmark har endda lagt yderligere afstand til de tre andre lande i top-4.

Danske iværksættere kan overveje flere forskellige former for finansiering, afhængig af hvilken fase virksomheden befinder sig i. Blandt mulighederne er lånekapital fra banken, aktiv medvirken fra business angels i opstarten (aktive private investorer), tilførsel af risikovillig kapital, venture kapital samt aktiekapital. **nst**

SDO'er – en fundingmæssig succeshistorie

I juli 2007 blev loven om SDO'er (særligt dækkede obligationer) vedtaget i Folketinget. Med SDO-loven blev det muligt for bankerne at udstede særligt sikre obligationer på basis af lån med pant i fast ejendom. Denne mulighed var før SDO-loven alene forbeholdt realkreditinstitutterne.

I forbindelse med vedtagelsen af SDO-loven blev det besluttet, at der to år efter lovens vedtagelse skulle ses på lovens virkning på forbrugernes boligfinansieringsmuligheder og konkurrence-situationen. Dette arbejde foretages pt. i regi af Økonomi- og Erhvervsministeriet.

Status i dag – to år efter SDO-lovens vedtagelse – er, at de danske banker har udstedt SDO'er for over 90 mia. kroner, og der er ingen tvivl om, at SDO-loven har været en fundingmæssig succeshistorie, som kommer både banker og boligejere til gode.

Bankernes mulighed for at udstede SDO'er med pant i fast ejendom udgør et væsentligt element i spredningen af bankernes mulighed for at skaffe kapital – også kaldet funding. En bank rejser funding ad flere veje, fx ved indlån, men også udstedelse af obligationer er et centralt fundingredskab.

SDO'erne er et særligt centralt instrument til at dække fundingbehovet i de længere løbetider, fordi SDO-loven gør det muligt for bankerne at udstede obligationer med lang løbetid. Løbetiden er i visse tilfælde over 15 år, hvilket er meget langt for bankfunding. SDO'erne er derfor med til at sikre en stabil og langsigtet fundingbase for bankerne.

Desuden har adgangen til udstedelse af SDO'er vist sig særdeles værdifuld for bankerne under den finansielle krise, eftersom den enkelte bank har fået et fundinginstrument til fremskaffelse af længere løbende funding til priser på niveau med samtidige udstedelser af realkreditobligationer.

Yderligere har SDO'erne vist deres styrke i 2. halvår 2009, da investorerne igen i stor stil er begyndt at efterspørge obligationerne. Danske banker har således igen udstedt de såkaldte jumbo-SDO'er – det vil sige en samlet udstedelse for over 1 mia. euro.

mof

Nemmere at betale regninger i udlandet

Snart kan danske bankkunder betale elregningen for lejligheden i Berlin eller et abonnement på et spansk fodboldmagasin via en dansk bank. Man slipper således for at oprette konti i det pågældende land for at betale regninger der.

Løsningen hedder SEPA Direct Debit og bygger på et samarbejde mellem banker i EU-landene, Norge, Island, Liechtenstein og Schweiz. Med SEPA Direct Debit får privatpersoner og virksomheder mulighed for at indgå aftale om direkte debitering af deres konto i Danmark med virksomheder i hele Europa.

SEPA Direct Debit blev lanceret den 1. november 2009 og er stadig i opstartsfasen, idet en række af eurolandene har valgt at udskyde systemet til november 2010. De fleste danske banker er dog allerede klar til at tilbyde systemet, der giver kunderne de samme fordele på tværs af Europa, som allerede kendes fra Betalingsservice.

SEPA Credit Transfer blev indført som den første SEPA-betaling i starten af 2008. I dag sendes de fleste euro-betalinger fra danske banker som SEPA Credit Transfer, fordi danske banker betragter SEPA Credit Transfer som en teknisk infrastruktur, der sikrer, at euro-betalinger sendes hurtigt og effektivt mellem banker inden for SEPA-området.

SEPA står for Single Euro Payments Area, og målet med SEPA er at skabe en fælles europæisk infrastruktur for betalinger.

Mulighederne for at benytte SEPA til betalinger er i konstant udvikling. European Payments Council arbejder på at videreudvikle systemerne, så de i fremtiden kan bruges via internet og mobiltelefon.

lor

Et tal fortæller ikke alt

AF KONTORCHEF LENE ANDERSEN, FINANSRÅDET

I forbindelse med Kreditpakken (bankpakke 2) besluttede regeringen, at hver enkelt banks individuelle solvensbehov skal offentliggøres. Første offentliggørelse af det individuelle solvensbehov skal ske i forbindelse med bankernes kommende afrapporteringer i form af årsregnskaber for 2009.

Finansrådet gør opmærksom på, at et enkelt tal ikke fortæller hele sandheden om en banks sundhedstilstand. For eksempel valgte Roskilde Bank i sin tid frivilligt at offentliggøre sit tal for solvens. Tallet så pænt og sundt ud på papiret, men virkeligheden viste sig som bekendt at være en anden. Derfor bør man være forsigtig med at drage konklusioner på baggrund af et enkelt tal.

Det er en fordel, at første offentliggørelse af tallet sker i forbindelse med aflæggelse af et årsregnskab og den såkaldte „risikobog”, hvori bankerne oplyser en række informationer om risiko- og kapitalstyring. På den måde sættes tallet ind i en relevant sammenhæng, der giver læseren et samlet billede af en banks kredit-, markeds- og operationelle risici.

Det individuelle solvensbehov er en kompleks størrelse, der ikke umiddelbart kan sammenlignes på tværs af banker. For den enkelte bank derimod giver det mening at holde solvensbehovet op mod bankens faktiske kapitalprocent. Afstanden mellem de to størrelser fortæller noget om den overkapitalisering (overskud), som banken har.

For at få en bedre forståelse for en banks solvensbehov appellerer Finansrådet til, at man som læser har følgende forhold i

baghovedet, når man vurderer tallet for en banks individuelle solvensbehov:

Hvad er bankens strategi

Når bankerne opgør deres kapitalbehov, foregår det ved en vurdering af, hvor risikofyldte de enkelte udlån og handler er. Det individuelle solvensbehov udtrykker desuden de risici, der er individuelle for det enkelte institut på baggrund af de forretningsmæssige beslutninger, ledelsen har taget.

Bankerne skal således vurdere, om deres basiskapital er tilstrækkelig ud fra deres planer. Hvis en bank for eksempel planlægger at købe en ny bank eller udvikle nye produkter i det kommende år, skal den slags beslutninger med i det individuelle solvensbehov. Ligeledes skal bankens kreditrisici og resultatet af stress-tests med i bankens vurdering af, om det individuelle solvensbehov er tilstrækkeligt.

Hvad siger det samlede risikobillede

Det individuelle solvensbehov er kun ét tal. Det er vigtigt at læse al den yderligere information, der er med til at forklare, hvad det individuelle solvensbehov afspejler i den enkelte bank.

Bankerne oplyser allerede i dag en række informationer om risiko- og kapitalstyring. Oplysningerne findes typisk på bankernes hjemmeside og i en årlig „risikobog”. Her er mange informationer at hente om en bank, og de informationer giver et mere fyldestgørende billede af den enkelte banks risikoprofil.

Bankerne skal fremover offentliggøre oplysningerne hyppigere end årligt, men

første offentliggørelse vil være i 2010 i forbindelse med årsrapporten og „risikobogen” for 2009. Det er helt afgørende, idet bankerne herefter ved de følgende rapporteringer kan henvise til, at tallet skal sættes ind i en sammenhæng, det vil sige at „risikobogen” bliver en forudsætning.

Bank eller realkreditselskab

Institutter, der har valgt at udvikle egne modeller (IRB), er underlagt en begrænsning af, hvilken maksimal kapitallettelse de kan få under Basel II set i forhold til Basel I. Der er tale om en overgangsregel, som egentlig skulle være afsluttet i 2010, men EU-Kommissionen lægger nu op til at forlænge den, så både 2010 og 2011 er indeholdt. IRB-institutter kan med andre ord maksimalt få en kapitallettelse på 20 procent i forhold til Basel I-reglerne.

For realkreditselskaber med egne modeller har det den effekt, at det individuelle solvensbehov i overgangsperioden vil fremstå som meget højt i forhold til den faktiske risiko. Ved sammenligning med banker vil der derfor være en forskel, der alene er begrundet i den måde, som overgangsreglen er formuleret på.

Tal for koncernen eller for selskaber

Tallet skal offentliggøres for både en hel koncern og for de enkelte selskaber i koncernen. Det er derfor vigtigt at være opmærksom på, hvilket tal du er interesseret i som læser. **K**

Finansrådet, DI og DE giver gode IT-råd

DI, Dansk Erhverv og Finansrådet har i fællesskab lavet en vejledning med otte gode IT-råd, der kan reducere virksomhedernes risiko for IT-indbrud. For virksomhederne har selv ansvaret for egne IT-systemer.

Der er ikke brug for en lovgivning af ansvaret for netbanksikkerhed. Det vil være et brud på den helt almindelige aftalefrihed, der er mellem erhvervsdrivende i dag. En aftalefrihed, som alle erhverv og virksomheder værdsætter højt. Ansvar for sikkerheden bør fortsat ligge hos den enkelte virksomhed.

- Bankerne har naturligvis også et ansvar og bruger mange ressourcer for konstant at øge IT-sikkerheden hos sig selv. Bankerne dækker alt, hvad der kan føres tilbage til et svigt i bankens sikkerhed - sådan skal det også være. Men det er ikke rimeligt, at bankerne skal have ansvaret for IT-sikkerheden for erhvervslivets computere, som de ingen sikkerhedsmæssig indflydelse har på, siger underdirektør Tina Füssel fra Finansrådet.

Finansrådet vil gerne komme virksomhederne i møde og oplyse om, hvilke muligheder de har for at sikre sig. Derfor har Finansrådet, DI og Dansk Erhverv sammen udarbejdet en vejledning med otte gode råd om IT-sikkerhed for især små og mellemstore virksomheder, der ikke har egen IT-afdeling.

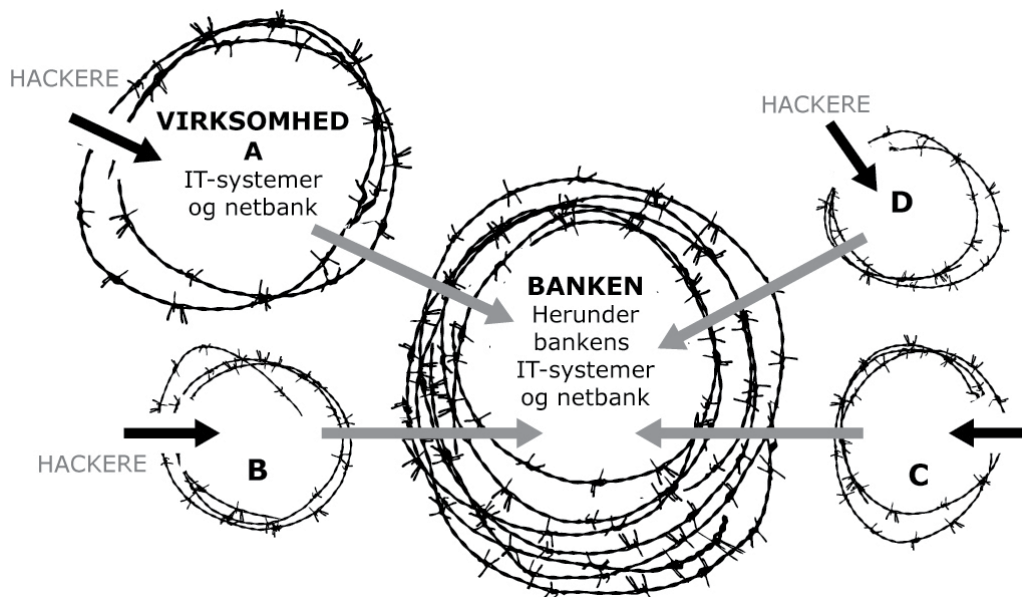
Ifølge Jacob Herbst, teknisk chef i IT-sikkerhedsfirmaet Dubex, kan alle virksomheder have stor gavn af at følge de tre erhvervsorganisationers råd om IT-sikkerhed og kombinere dem med almindelig sund fornuft. Det kan reducere risikoen for IT-indbrud i virksomheden.

- Det er nogle rimeligt simple råd, som alle virksomheder kan forholde sig til og bør have i baghovedet. Specielt mindre virksomheder, der måske kun har et par enkelte pc'er, der bruges til lønudbetalinger, kan have glæde af at fokusere på disse gode råd. Det er også en god idé at tale med og benytte sig af folk, der ved noget om IT-sikkerhed - om det så er naboens søn eller en IT-leverandør, siger Jacob Herbst.

- Hvis man som virksomhed følger disse IT-råd, er man allerede kommet langt, siger underdirektør Tina Füssel fra Finansrådet. **msl**

Sørg for:	Gode råd om IT-sikkerhed for mindre virksomheder:
1	At holde IT-systemer opdateret
2	At der installeres en sikkerhedspakke
3	At indstille sikkerhedsniveauet i browseren
4	At slå krypteringen til på virksomhedens trådløse netværk
5	At bruge gode og sikre kodeord
6	At udvise sikker adfærd på Internettet
7	At tage sikkerhedskopier af virksomhedens vigtigste dokumenter
8	At søge hjælp fra eksperterne

Listen med gode råd ligger på hjemmesiderne hos Finansrådet, DI og Dansk Erhverv. For hvert punkt er der en udførlig vejledning til, hvordan man konkret skal gøre.

Finansrådets generalforsamling og årsmøde

Peter Straarup ny formand for Finansrådet

På Finansrådets generalforsamling og årsmøde den 30. november 2009 blev Peter Straarup, ordførende direktør i Danske Bank, valgt som ny formand for Finansrådet tre år frem. Han afløser Peter Schütze, bankdirektør i Nordea Danmark, der har været formand de seneste tre år.

Finansrådets nye bestyrelse:

Formand

Ordf. direktør **Peter Straarup**
Danske Bank

Personlig suppleant

Bankdirektør **Per Skovhus**
Danske Bank

Næstformand

Bankdirektør **Peter Schütze**
Nordea Bank Danmark

Personlig suppleant

Bankdirektør **Michael Rasmussen**
Nordea Bank Danmark

Bestyrelsesmedlem

Adm. direktør **Carsten Andersen**
Sydbank

Personlig suppleant

Bankdirektør **Karen Frøsig**
Sydbank

Bestyrelsesmedlem

Ordf. direktør **Anders Dam**
Jyske Bank

Personlig suppleant

Bankdirektør **Leif F. Larsen**
Jyske Bank

Bestyrelsesmedlem

Bankdirektør **Frank Kristensen**
VestjyskBank

Personlig suppleant

Direktør **Andreas Rasmussen**
Nørresundby Bank

Bestyrelsesmedlem

Bankdirektør **Bjørn Mortensen**
Nykredit Bank

Personlig suppleant

Adm. direktør **Frank Vang-Jensen**
Handelsbanken

Bestyrelsesmedlem

Bankdirektør **Bent Naur**
Ringkjøbing Landbobank

Personlig suppleant

Direktør **Ole Bak**
Djurslands Bank

Bestyrelsesmedlem

Adm. direktør **Lasse Nyby**
Spar Nord Bank

Personlig suppleant

Bankdirektør **Lars Møller**
Spar Nord Bank

Bestyrelsesmedlem

Direktør **Claus E. Petersen**
Den Jyske Sparekasse

Personlig suppleant

Bankdirektør **Peter Vinther Christensen**
Salling Bank

Den finansielle sektor i top med forskning

Den finansielle sektor er med helt fremme, når det kommer til investeringer i forskning og udvikling. Det viser EU-Kommissionens årlige barometer over de mest forskningstunge virksomheder i EU, hvor Danske Bank figurerer på en 10. plads over danske virksomheder, der investerer i forskning og udvikling, hvilket veksles til en 192. plads i EU.

At den finansielle sektor i Danmark er godt med inden for forskning og udvikling blev også dokumenteret i september, da Forsknings- og Innovationsstyrelsen præsenterede sit Forskningsbarometer 2009. Ifølge barometret investerede den finansielle sektor i 2007 over 3 mia. kr. i forskning og udvikling. Dermed er den finansielle sektor den tredje mest forsknings- og udviklingsaktive sektor i Danmark efter vidensservice og industri.

Den høje aktivitet på området betyder, at den finansielle sektor i Danmark beskæftiger omkring 4.000 personer (ca. 3.500 årsværk) i forsknings- og udviklingsaktive job. Det svarer til over 7 procent af den samlede arbejdsstyrke på i alt 55.600 medarbejdere i sektoren. Tallene viser med al tydelighed, at den finansielle sektor i høj grad bidrager til vidensamfundet. **cbc**

Drop detailregulering!

Universiteter i verdensklasse kræver tillid og profilering

Videnskabsministeriet og politikerne skal slippe tøjlerne og i stedet implementere en „højtilidsstrategi” over for universiteterne, der til gengæld skal bruge tid på at profilere sig. Det er de overordnede anbefalinger i universitetsevalueringen, som blev offentliggjort tidligere i december. Finansrådet støtter disse anbefalinger fuldt ud. Evalueringen er foretaget af et internationalt evalueringspanel som opfølgning på universitetsloven fra 2003 og de efterfølgende universitetsfusioner.

Evalueringspanelet konkluderer, at universitetsloven formelt har givet universiteterne en høj grad af autonomi, men at en overflod af kontrolmekanismer tager den strategiske handlekraft ud af universitetsledelsen. Både akkrediteringsprocedurerne og udviklingskontraktens fokusering på kontrol af processer bliver fremhævet som medvirkende til, at der anvendes mange ressourcer på administration.

Finansrådet mener, at universiteter i verdensklasse kræver, at universitetsbestyrelserne får reel frihed til at foretage langsigtet strategisk planlægning. Evalueringen understreger også at for at opnå international anerkendelse, så kræver det, at det enkelte universitet profilerer sig i forhold til de andre.

Det er Finansrådets holdning, at politikere og ministerium bør sætte universitetsledelserne fri for at skabe uddannelser af særlig høj kvalitet. Derfor er det bekymrende, når evalueringen påpeger, at politikerne udøver unødvendig dobbeltkontrol og „micro-management”. Et eksempel er forbuddet mod gruppeeksamen, som både evalueringen og Finansrådet anbefaler afskaffet.

Selv om detailregulering kan være fristende, bør politikerne vise tillid til de styringsmekanismer, de selv har indført – som et skridt på vejen til verdensklasse. **cbc**